

Quickscan flora en fauna project Hofstede te Rucphen

Primum

Podium 9, 3826 PA Amersfoort

Postbus 64, 7450 AB Holten

T +31 88 186 99 00

www.primum.nl

Rapport

project Quickscan F&F BRM fase 1 Hofstede Rucphen

projectnummer 18126203

projectverantwoordelijke Martijn Rombouts

datum 24 augustus 2020

referentie 18126203_R_ESS_0535

opdrachtgever Aannemersbedrijf Van Agtmaal bv

postadres Postbus 1, 4730 AA Oudenbosch

status Definitief 0.2

auteur Esmée Schutgens

paraaf

gecontroleerd Jeroen Mos

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Doel	3
1.2	Deskundigheid	4
1.3	Houdbaarheid	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader: wet natuurbescherming	5
2.1	Soortbescherming	5
2.2	Gebiedsbescherming	7
2.3	Houtopstanden	8
3	Het plangebied	9
3.1	Huidige situatie	9
3.2	Voorgenomen ingreep	11
4	Onderzoeksresultaten	12
4.1	Onderzoeksmethode	12
4.2	Soortbescherming	13
4.3	Gebiedsbescherming	18
4.4	Houtopstanden	19
5	Toetsing Wet Natuurbescherming	20
5.1	Soortbescherming	20
5.2	Gebiedsbescherming	21
5.3	Houtopstanden	23
5.4	Zorgplicht	23
6	Samenvatting	24
6.1	Soortbescherming	24
6.2	Gebiedsbescherming	25
6.3	Houtopstanden	25
	Bijlage 1 Bronnen	26
	Bijlage 2 Vrijstellingslijst per Provincie	27

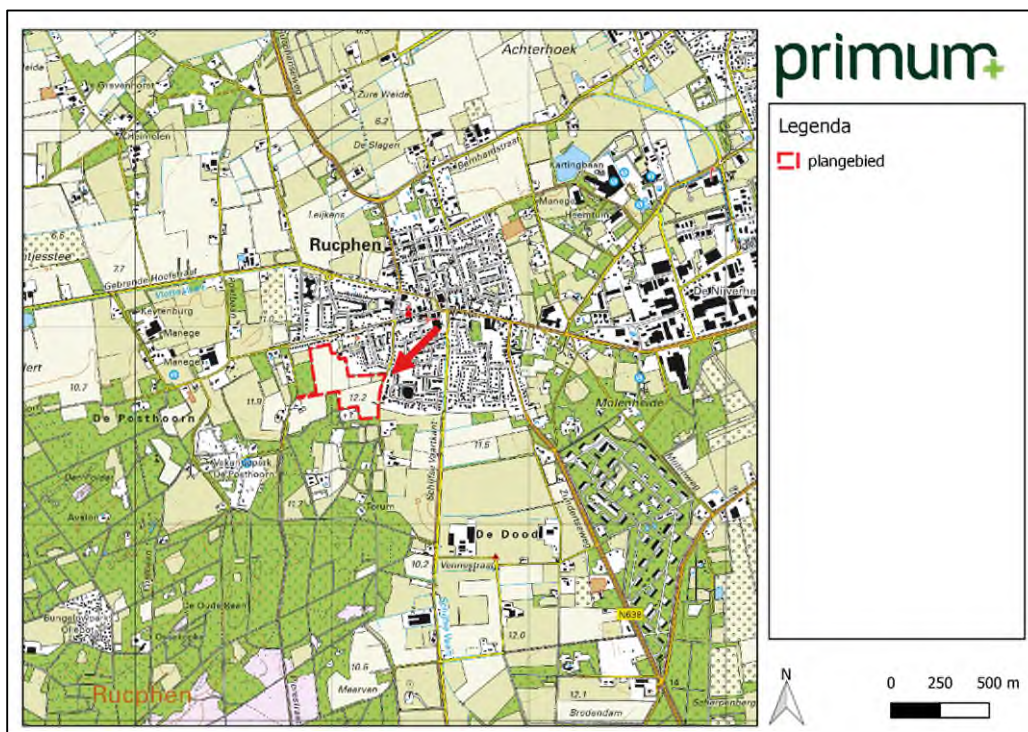

1 Inleiding

In opdracht van Aannemersbedrijf Van Agtmaal bv heeft Primum een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de voorgenomen herontwikkeling van een perceel gelegen tussen de Kerkstraat en de Pierestraat te Rucphen (gemeente Rucphen, provincie Noord-Brabant). Dit onderzoek is op 22 april 2020 uitgevoerd. In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Voorafgaand aan de realisatie van een beoogde ontwikkeling, bestemmingsplanwijziging of activiteit dient te worden nagegaan of binnen en in de nabijheid van het plangebied streng beschermde plant- en diersoorten en/of natuurgebieden aanwezig zijn en of deze worden aangetast. De eerste stap om de aanwezigheid te bepalen is het uitvoeren van een quickscan flora en fauna. In 2012 (BTL, 2012) en in 2016 (BTL, 2016) zijn reeds flora en fauna-onderzoeken uitgevoerd.

Voorliggende quickscan flora en fauna beschrijft in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland, de raakvlakken en mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op soortenbescherming en gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op houtopstanden. Uit deze quickscan blijkt of de plannen (mogelijk) leiden tot aantasting van beschermde soorten, houtopstanden en/of natuurgebieden en of vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek, een ontheffing en/of een vergunning.

Afbeelding 1.1: Topografische ligging van het plangebied Hofstede te Rucphen (rood gemarkeerd).

1.1 Doel

De quickscan flora en fauna heeft meerdere doelen:

- vaststellen van (mogelijk aanwezige) beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek uitgevoerd moet worden naar beschermde flora en fauna;
- bepalen wat de effecten zijn van de ingreep op beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek gedaan moet worden naar de effecten op beschermde gebieden;
- indien negatieve effecten op beschermde flora en fauna en/of beschermde gebieden te verwachten zijn, dient te worden bepaald of in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing (soortbescherming) of vergunning (gebiedsbescherming) nodig is.

1.2 Deskundigheid

Aveco de Bondt is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Primum is een handelsnaam van Aveco de Bondt. Het NGB is een brancheorganisatie waarin ecologisch adviesbureaus samenwerken aan kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. De vakgroep ecologie bestaat uit ter zake kundige¹ en ervaren ecologen.

1.3 Houdbaarheid

De houdbaarheid van een quickscan flora en fauna is afhankelijk van de gebruikte verspreidingsgegevens van soorten. De quickscan bestaat deels uit een potentie inschatting of het gebied geschikt is voor beschermde soorten en of deze er voor kunnen komen op basis van verspreidingsgegevens. De mobiliteit van beschermde fauna en verspreiding van beschermde flora heeft invloed op het voorkomen van soorten binnen een gebied en kan daarmee continue veranderen. Daarnaast is de directe omgeving van het plangebied vaak bepalend in het wel of niet voorkomen van soorten. Wanneer ingrijpende ingrepen plaatsvinden rond het plangebied, kan het voorkomen van soorten binnen het plangebied hier effecten van ondervinden. Om die reden wordt de houdbaarheid van een quickscan flora en fauna gesteld op 3 jaar na het veldbezoek, mits er in de directe omgeving geen ingrijpende ingrepen plaatsvinden. Het eenmalige veldbezoek is uitgevoerd op 22 april 2020.

1.4 Leeswijzer

De quickscan flora en fauna bestaat uit 6 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk beschrijft de inleiding en leeswijzer. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijke kader besproken en vormt de relevante regelgeving voor het beoordelingskader waarbinnen de effecten van de ruimtelijke ingreep op de mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna worden getoetst. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied met de huidige ligging en de toekomstige ingrepen. Hoofdstuk 4 bestaat uit de onderzoeksmethode, de resultaten en de effectenbeoordeling van de voorgenomen activiteit. Hoofdstuk 5 vormt de toetsing van de ingreep aan de vigerende wetgeving. Een samenvatting van de toetsing en de noodzakelijk vervolgstappen worden beschreven in hoofdstuk 6.

¹ Ter zake deskundige, een persoon die:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- en/of op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- en/of als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied);
- en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of –bescherming.

2 Wettelijk kader: wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheid wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen wordt een globale toelichting gegeven met betrekking tot de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijke plannen en ingrepen worden getoetst.

2.1 Soortbescherming

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb, zie tabel 1). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

§ 1.3. Beschermingsmaatregelen algemeen

art 1.11	lid	1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
		2.	De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
		A.	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
		B.	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
		C.	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
		3.	Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

tabel 2.1 Zorgplicht Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen

Op grond van de Wnb is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2). Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld. In deze quickscan worden enkel soorten behandeld die niet op deze vrijstellingslijst staan. De lijsten zijn opgenomen in bijlage 2.

§ 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

art 3.1 lid	1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
	2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
	3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
	4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
	5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

art 3.5 lid	1.	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
	2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
	3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
	4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
	5.	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3 Beschermingsregime andere soorten

art 3.10 lid	1.	Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
	A.	in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
	B.	de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
	C.	voortplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Tabel 2.2 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten deze periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag onderscheid gemaakt tussen verschillende beschermingscategorieën: Beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde nesten; categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten, tenzij er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken); en 'overige soorten' (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Na gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden. Hierbij geldt een afwijkend beleid in de provincie Limburg en Overijssel; hier worden soorten onder de verschillende beschermingsregimes vallen.

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
'overige soorten'	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

Tabel 2.3 Bescherming categorieën broedvogels

Gedragscode

Binnen de Wnb bestaat de mogelijkheid om na gelang de voorgenomen activiteit en de ter plaatse aanwezige soorten, door middel van een goedgekeurde gedragscode een vrijstelling te verkrijgen van de verbodsbepalingen uit art 3.1, 3.5 en 3.10 Wnb. Een ontheffing is dan niet noodzakelijk. Wel dient aantoonbaar te worden gewerkt conform de betreffende gedragscode en blijft te allen tijde de zorgplicht van kracht.

2.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet

natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Brabant

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNB niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincie Noord-Brabant). Voor NNB-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNB geldt het “nee, tenzij” principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNB. Als de ingreep wordt toegestaan is natuurcompensatie verplicht.

2.3 Houtopstanden

De Wnb stelt dat wanneer bos wordt gekapt, dit binnen drie jaar na de kap dient te worden herplant. Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan dient dat elders (compensatie) plaats te vinden. Onder houtopstanden vallen:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen, maar die niet op erven of in tuinen staan;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat, uitgezonderd populieren en wilgen.

Voordat een perceel bos, dat onder de Wnb valt, wordt gekapt, dient een kapmelding te worden gedaan. Een kapmelding moet minstens één maand voor de kap worden gedaan. Binnen één jaar na melding moet de kap worden uitgevoerd.

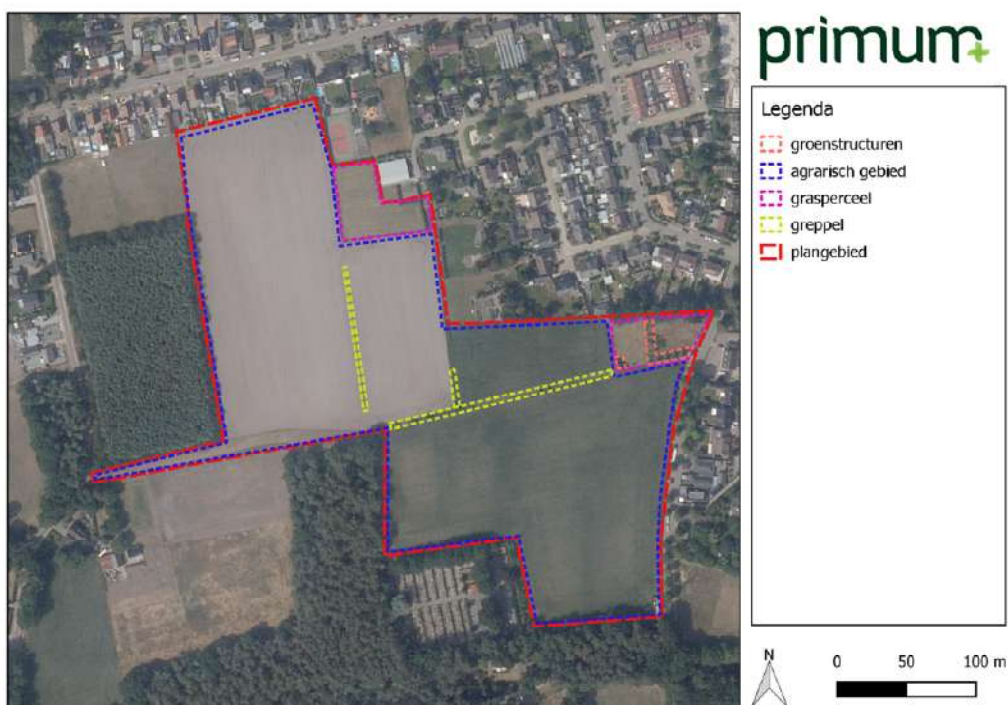
Per provincie zijn er ook verschillende beleidsregels ten aanzien van houtopstanden vastgelegd in onder andere provinciale verordeningen en andere beleidsplannen. Deze niet direct deel uit van de Wet natuurbescherming en worden dan ook niet getoetst. In sommige gemeenten volstaat een kapmelding niet altijd en is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Verder worden de grenzen van de ‘bebouwde kom Boswet’ bij besluit vastgesteld.

3 Het plangebied

3.1 Huidige situatie

Het plangebied bestrijkt 8 ha en grenst aan de zuidwestzijde van de bebouwde kom van Rucphen (gemeente Rucphen, provincie Noord-Brabant). Het plangebied wordt begrensd door woningen met achtertuinen in het noorden, de Kerkstraat in het oosten, bosranden in het zuiden en in het westen grotendeels door bosranden en door een paardenweide. In afbeelding 3.1. is de indeling zoals geconstateerd op 3 augustus 2020 weergegeven. Afbeelding 3.2. geeft de indeling tijdens het veldbezoek van 22 april 2020 van het plangebied weer.

Afbeelding 3.1: Luchtfoto met globale begrenzing plangebied (rood) Hofstede Rucphen. In het groen zijn de aanwezig groenstructuren aangegeven. Blauw geeft het agrarisch gebied aan. In het roze zijn de graspercelen omkaderd. De greppels zijn met de kleur geel aangegeven.

Het plangebied bestaat voor het grootste gedeelte uit losse zanderig akkerland met ingezaaide gewassen. In het oosten liggen twee graspercelen zonder duidelijke gebruiksfunctie. Het gebied is geheel omheind met een hekwerk. Halverwege lopen twee drooggevallen greppels met aan weerszijde een smalle strook met ruigtes. Werkzaamheden die plaatsvinden ten westen van het plangebied wordt uitbesteed aan externe partijen door de gemeente Rucphen en vallen hierdoor buiten het onderzoeksgebied. Om een globale indruk te geven van het huidige plangebied zijn enkele impressiefoto's opgenomen.

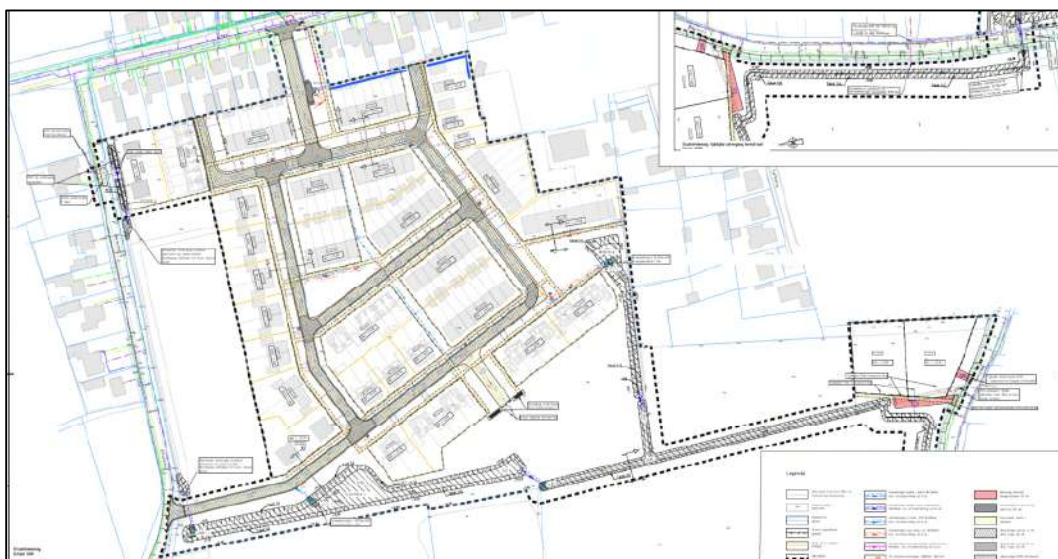
Afbeelding 3.1: Impressiefoto's plangebied Hofstede Rucphen.

3.2 Voorgenomen ingreep

Het beoogde plan betreft de bouw van een woonwijk bestaande uit ca. 127 woningen. Onderstaande afbeelding geeft een indruk van de toekomstige situatie van het plangebied.

Voordat deze woningen gerealiseerd kunnen worden, dient het plangebied bouwrijp gemaakt te worden. In augustus 2020 wordt het meest westelijke vlak van het plangebied bouwrijp ingericht. Hierbij worden de bomen tussen het noordelijk gelegen plangebied en de Pierestraat geveld. De kap van overige bomen langs de grens is niet van toepassing. Het meest westelijke punt, waar een paardenweide gelegen is, maakt geen onderdeel uit van deze quickscan. Tijdens de bouwrijpfase wordt de riolering, de wegenstructuur en de kabels en leidingen aangelegd. In het rechter gedeelte van het plangebied komt een tijdelijke rijplatenbaan en een paar tijdelijke sloten voor de waterafvoer. Het is nog niet bekend wanneer dit plaatsvindt.

Afbeelding 3.2: Toekomstige situatie project Hofstede te Rucphen (bron: Aveco de Bondt, 2018).

4 Onderzoeksresultaten

Dit hoofdstuk beschrijft de methode en resultaten van de quickscan flora en fauna. Uit dit hoofdstuk blijkt welke potenties het plangebied heeft als leefgebied voor strikt beschermde soorten. Verder maakt dit hoofdstuk duidelijk of er beschermde natuurgebieden of houtopstanden aanwezig zijn.

4.1 Onderzoeksmethode

De quickscan flora en fauna is de eerste stap in het proces om de haalbaarheid van het plan op het gebied van flora en fauna te onderzoeken. Onderdeel van een quickscan is een literatuurstudie en een veldbezoek.

4.1.1 Literatuurstudie

Bij het opstellen van de quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van de meest recente landelijke en provinciale archief- en verspreidingsgegevens. In bijlage 1 zijn de geraadpleegde bronnen weergegeven. Door middel van een literatuuronderzoek is bepaald welke beschermde gebieden en soorten er in de omgeving van het plangebied voorkomen en welke flora en fauna mogelijk in het plangebied aanwezig is.

Tijdens de literatuurstudie is onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) om een indruk te krijgen van mogelijk aanwezige flora en fauna soorten in de omgeving. Uitgangspunten bij het onttrekken van de data uit de NDFF zijn als volgt: (1) alle waarnemingen van onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten binnen een straal van minimaal 3 kilometer ten opzichte van het plangebied; (2) gegevens uit de reeds uitgevoerde quickscan flora en fauna (BTL, 2012; BTL, 2016); (3) de waarnemingen van de afgelopen 10 jaar, waarbij op basis van habitatkenmerken uiteindelijk bepaald wordt welke soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied. Daarnaast is op 3 augustus 2020 nogmaals informatie gebruikt van de NDFF om de meest recente gegevens te verkrijgen.

4.1.2 Veldbezoek

Aanvullend op de literatuurstudie is een eenmalig veldbezoek op locatie uitgevoerd. Op 23 april 2020 en 3 augustus 2020 heeft E. Schutgens, een ecooloog van Primum, het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor mogelijk voorkomende beschermde soorten. Bij aanwezigheid van specifieke habitatkenmerken die belangrijk zijn voor specifieke soortgroepen is hier extra aandacht aan besteed tijdens het veldbezoek.

Een quickscan flora en fauna betreft een potentie inschatting van mogelijk aanwezige beschermde soorten en betreft geen volledig onderzoek naar het exacte gebruik van het plangebied door deze soorten. De quickscan geeft aan of nader onderzoek naar beschermde soorten noodzakelijk is naar aanleiding van de geplande activiteit. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn voor soortspecifiek onderzoek van verschillende soortgroepen, zoals jaarrond beschermde broedvogels, vleermuizen en reptielen, meerdere veldbezoeken noodzakelijk.

4.2 Soortbescherming

4.2.1 Vaatplanten

Op grond van literatuurgegevens (NDF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten vaatplanten voor: akkerogentroost, glad biggenkruid, groot spiegelklokje, korensla, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, roggelelie, ruw parelzaad, wilde ridderspoor en wilde weit.

Het habitat binnen de projectlocatie bestaat grotendeels uit akkerland, verruigd grasland en met een aantal kleine percelen intensief beheerd grasland. Hierbij zijn enkel op sommige plekken soorten waargenomen die kenmerkend zijn voor een voedselrijke bodem: paarse dovennetel en verschillende distelsoorten. Daarnaast is fluitenkruid en raapzaad aangetroffen in de percelen. Beschermde plantensoorten stellen doorgaans specifieke eisen aan de standplaats, voedselarme en/of kalkrijke situaties, kwelsystemen, enz. Geschikte groeiomstandigheden voor beschermde vaatplanten zijn binnen het plangebied niet aanwezig waardoor het voorkomen van deze soorten wordt uitgesloten.

4.2.2 Vleermuizen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (Broekhuizen et al., 2016; NDF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied diverse beschermde soorten vleermuizen voor. Dit zijn de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis, grijze vleermuis en rosse vleermuis. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in gebouwen en in bomen. Daarnaast gebruiken vleermuizen open water en opgaande beplanting als foerageergebied en worden lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen en bomenrijen, gebruikt als vliegroute. De mogelijke aanwezigheid van deze leefgebiedfuncties wordt in het kader van de voorgenomen ingreep binnen het plangebied nader toegelicht.

Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig, om deze reden kan de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten worden.

Verblijfplaatsen in bomen binnen het plangebied

In bomen kunnen vleermuizen als rosse vleermuis, watervleermuis, ruige dwergvleermuis en Baardvleermuis worden aangetroffen achter loshangend schors en in boomholten.

De aanwezige bomen in het noordoosten van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek volledig geïnspecteerd. Er zijn geen boomholtes, scheuren of loshangende schorsdelen aangetroffen die geschikt zijn voor vleermuizen om in of achter te verblijven. Hierdoor kan de aanwezigheid van een verblijfsfunctie van boombewonende vleermuizen worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

In het bos en bebouwing langs het plangebied kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De bebouwing beschikt voor een deel over open stootvoegen en dakpannen. De bomen direct langs het plangebied zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holtes en/of loshangend schors. Deze waren niet aanwezig.

Foerageergebied

Opgaande beplanting en beschutte waterrijke delen zijn potentieel foerageergebied voor vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. In dergelijke

gebieden zijn veel insecten (voedsel) te vinden. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangetast.

Langs de randen van het plangebied zijn bosranden aanwezig. Deze gebieden kunnen dienstdoen als foerageergebied voor vleermuizen. Ook kunnen soorten zoals laatvlieger gebruik maken van het open gedeelte van het plangebied.

Vliegroutes

Landschappelijke structuren zoals watergangen, boomsingels en lanen worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook kunnen deze elementen worden gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft op een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belangrijkheid van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

De oost- en zuidrand van het plangebied bestaan uit bomenlanen en/of bosranden. Deze kunnen theoretisch dienstdoen als verbinding tussen de bebouwde kom, waar zich verblijfplaatsen kunnen bevinden, en het buitengebied om te foerageren.

4.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen et al., 2016; NDFF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren voor: eekhoorn, boommarter, bunzing, hermelijn en wezel.

Eekhoorn

Dichtstbijzijnde waarnemingen van eekhoorn liggen vanaf 700 afstand rondom het plangebied. De aanwezige bomen binnen het plangebied en in de directe omgeving zijn tijdens het veldbezoek gecontroleerd op aanwezigheid van eekhoornnesten. Deze zijn niet aangetroffen. Een vaste nest- of rustplaats binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

In het bosperceel gelegen tussen het plangebied en de Pierestraat zijn vraatsporen van eekhoorn aangetroffen tijdens het veldbezoek. In de bosranden zelf zijn geen nesten van eekhoorn aangetroffen. Echter stonden de bomen deels in blad waardoor de aanwezigheid van eekhoornnesten verder binnen het bos niet uitgesloten kunnen worden.

Boommarter

Waarnemingen van boommarter liggen op 900 meter ten oosten van het plangebied, in bosrijk gebied aan de andere zijde van de N638.

Boommarters komen voornamelijk in naald-, loof-, of gemengde bossen voor. Boommarter hebben een rustplaats doorgaans in oude spechtenholten en roofvogelhorsten maar ook in konijnholten, tussen boomwortels of onder takkenbossen.

Doordat het plangebied voor het grotendeels uit akkerland met een aantal kleine percelen intensief beheerd grasland bestaat en geen holtes zijn aangetroffen in de bomen die binnen het plangebied vallen kan een vaste verblijfplaats van boommarter binnen het plangebied

uitgesloten worden. Het is niet uitgesloten dat dieper in de omringende bospercelen het plangebied wel gebruikt worden door boommarter.

Kleine marterachtigen

Waarnemingen van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) liggen op 1,5 km rondom het plangebied. Waarnemingen van hermelijn zijn binnen het plangebied en de omgeving niet bekend.

De kleine marterachtigen hebben kleinschalige en structuurrijke landschappen nodig. Het plangebied beschikt niet over de kenmerkende eigenschappen van kleinschalig landschap. Midden door het plangebied loopt echter een drooggevalle greppel met ruigte aan de randen. Op sommige locaties is de ruigte niet aanwezig, wat voor een aantal onderbrekingen zorgt. Bunzing, hermelijn en wezels kunnen van deze ruigtes gebruik maken als verblijfplaats. In dit geval is het niet uitgesloten dat gedurende het groeiseizoen kleine marterachtigen gebruik maken van de aanwezige structuur aan de randen en de greppel binnen het plangebied.

Overige soorten grondgebonden zoogdieren

Andere beschermde grondgebonden zoogdieren komen op basis van bekende verspreidingsgegevens niet voor binnen het plangebied of in de directe omgeving. Daarnaast gelden voor deze soorten doorgaans specifieke habitateisen die binnen het plangebied ontbreken. Het voorkomen van overige beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in het plangebied kan daarmee met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

4.2.4 Broedvogels

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen overal tot broeden komen, van een open akker (kievit), naar een slootkant (meerkoet), in een klein struikje (winterkoninkje), tot bomen (houtduif) en gebouwen (spreeuw). Deze soorten zijn alleen beschermd op het moment waarop ze een nest hebben met eieren en jongen. Van enkele vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Deze jaarrond beschermde soorten broeden doorgaans in bomen (o.a. ransuil, buizerd) en in gebouwen (huismus, gierzwaluw).

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen: zwarte kraai, buizerd houtduif, vink, winterkoning, koolmees, merel en huismus.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Onder vogels met jaarrond beschermde nesten vallen soorten die als nestlocaties gebruik maken van bomen en van gebouwen. Deze habitattypen worden hieronder apart besproken.

In bomen broedende vogels

Uit de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van buizerd, havik, boomvalk, ransuil en sperwer (NDFF, 2020).

Binnen het plangebied zijn enkele bomen aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn in de aanwezige bomen geen nesten of holtes aangetroffen. Nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten die in bomen nestelen, zoals uilen en roofvogels, zijn niet aanwezig. Verder zijn geen sporen (plukplaatsen, braakballen, mestsporen en ruiveren) van deze soorten aangetroffen. Ook in de bosrand langs het plangebied zijn geen bomen met nesten of holtes aangetroffen. Aanwezigheid van nesten en holtes dieper in het bosperceel gelegen kunnen niet uitgesloten worden door de aanwezigheid van blad aan de bomen.

In gebouwen broedende vogels

Onder vogels met jaarrond beschermde nesten vallen soorten die als nestlocaties gebruik maken van bomen en van gebouwen. Er is geen bebouwing binnen het plangebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van nesten van vogels in bebouwing uitgesloten worden.

Steenuil

Op een afstand van 900 meter ten noordwesten van het plangebied is een waarneming van steenuil bekend. Rondom het plangebied zijn mogelijk geschikte foerageergebieden (paardenweiden) en nestlocaties voor steenuil aanwezig.

Binnen het plangebied zijn geen geschikte nestlocaties zoals bebouwing of bomen met holtes aanwezig. Daarnaast is binnen het plangebied geen geschikt foerageergebied aanwezig. Het plangebied bestaat voornamelijk uit akkerland, verruigd grasland en met een aantal kleine percelen intensief beheerd grasland. De aanwezigheid van een vaste rust- en/of verblijfplaats of foerageergebied van steenuil is binnen het plangebied uitgesloten.

Huismus

In de woonwijk ten noorden van het plangebied is een roepende huismus gehoord. Binnen het plangebied zijn echter geen groenblijvende hagen of andere onderdelen van de functionele leefomgeving waar huismus gebruik van kan maken. Hierdoor is de aanwezigheid van huismus binnen het plangebied uitgesloten.

Niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5 en overige soorten)

Soorten waarvan het nest valt onder beschermingscategorie 5 betreffen voor een groot deel holtebroeders zoals koolmees, pimpelmees, spreeuw en boomkruiper. Door de afwezigheid van holtes in de bomen binnen het plangebied is de aanwezigheid van soorten die onder beschermingscategorie 5 horen binnen het plangebied en in de bosranden uit te sluiten. Dieper in de bossen gelegen zijn holtes en daarmee verblijfplaatsen niet uit te sluiten.

Door de aanwezigheid van opgaande begroeiing zijn er broedmogelijkheden voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd en niet valt onder beschermingscategorie 5. Tevens kunnen soorten zoals kwartels en fazanten gebruik maken van het plangebied als nestlocatie. Door de aanwezigheid van bosranden in de omgeving zal het enkel incidenteel gebeuren dat weidevogel binnen het plangebied gaat broeden. Echter is het altijd mogelijk dat soorten zoals houtduiven in de bomen binnen het plangebied een nestlocatie maakt.

4.2.5 *Amfibieën*

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFP, 2020) komen van de in Nederland aanwezige beschermde amfibieën Alpenwatersalamander, kamsalamander en vinpootsalamander op een afstand van minimaal 1.600 meter van het plangebied voor. Waarnemingen zijn onder andere bekend uit de omgeving van poelen aanwezig ten zuiden en oosten van het plangebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten, waaronder voortplantingswateren en overwinteringslocaties, zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming.

Binnen het plangebied is één greppel aanwezig die geheel droog lag tijdens beide veldbezoeken. Hierdoor is met zekerheid te zeggen dat de greppel in het voortplantingsseizoen niet waterdragend is. Hierdoor is de aanwezigheid van voortplantingswater binnen het plangebied uitgesloten.

Doordat het plangebied voornamelijk uit akkerland, grasland met een aantal kleine percelen intensief beheerd grasland bestaat en dit geen geschikt landhabitat is voor beschermde soort amfibieën, is voor uit te sluiten dat beschermde amfibieën gebruik maken van het plangebied. Tevens zijn geen poelen of andere wateren aanwezig die mogelijk geschikt zijn voor beschermde amfibiesoorten. Door de afwezigheid van voortplantingswater in de directe omgeving van het plangebied is uit te sluiten dat begroeiing binnen of aan de rand van het plangebied gebruikt wordt als leefgebied voor beschermde amfibiesoorten.

Overige soorten amfibieën

Beschermde soorten amfibieën stellen vaak specifieke eisen aan het leefgebied. Zo hebben ze een voorkeur voor gebieden met een (door de mens veroorzaakt) pionierskarakter (rugstreeppad), vochtige heideterreinen of komen ze voor in ondiepe (tijdelijke) wateren. Dergelijke habitattypen ontbreken binnen het plangebied. Voor voortplanting zijn amfibieën aan water gebonden. Binnen het plangebied ontbreekt oppervlaktewater, waardoor ook de functie van het plangebied als voortplantingsgebied kan worden uitgesloten.

Gezien het plangebied bouwrijp wordt gemaakt bestaat de kans dat rugstreeppad zich in het plangebied gaat vestigen. Gezien de locatie van het plangebied buiten het verspreidingsgebied van rugstreeppad is deze kans echter zeer klein. In de kader van de zorgplicht dient hier echter wel rekening mee gehouden te worden. Om te voorkomen dat rugstreeppad zich kan vestigen binnen het plangebied wordt geadviseerd om te voorkomen dat (tijdelijke) plassen water ontstaat op het bouwterrein.

4.2.6 Reptielen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFP, 2020) komt van de in Nederland aanwezige beschermde reptielen alleen levendbarende hagedis in de omgeving van het plangebied voor. Waarnemingen zijn onder ander bekend in het natuurgebied De Heiberg op een afstand van 900 meter ten zuiden van het plangebied.

Levendbarende hagedis

Levendbarende hagedis stelt specifieke eisen aan het habitat waaronder bos(randen) en houtwallen, (vochtige) heideterrein en (structuurrijke) weg- en spoorbermen en ruigten.

Doordat het plangebied voornamelijk uit akkerland, grasland met een aantal kleine percelen intensief beheerd grasland bestaat wordt niet verwacht dat er een populatie levendbarende hagedissen binnen het plangebied aanwezig is. Een vaste rust- of verblijfplaats wordt binnen het plangebied op basis van de habitatkarakteristieken uitgesloten. Tevens is binnen het plangebied, naast de bosrand, geen ruigte of lage vegetatie aanwezig waar levendbarende hagedis gebruik van kan maken, welke wel nodig is voor deze soort. Door de afwezigheid van geschikt habitat is de aanwezigheid van levendbarende hagedis in het plangebied uitgesloten. Een populatie wordt niet verwacht in het plangebied. Een incidenteel exemplaar kan echter niet volledig uitgesloten worden. In het kader van zorgplicht dient rekening hiermee gehouden te worden.

Overige soorten reptielen

Beschermde soorten reptielen stellen vaak specifieke eisen aan hun habitat zoals de aanwezigheid van bos(randen), houtwallen, (vochtig) heideterrein, (structuurrijke) weg- en spoorbermen en ruigten. Binnen het plangebied ontbreken dergelijke habitattypen. Door het

ongeschikte habitat en het ontbreken van verspreidingsgegevens wordt de aanwezigheid van beschermde soorten reptielen uitgesloten.

4.2.7 Vissen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2020; RAVON, 2020) komen in de omgeving van het plangebied geen streng beschermde vissoorten voor. Streng beschermde soorten stellen doorgaans specifieke eisen aan het habitat, zoals natuurlijke beken en rivieren met zand of grindbodem of een afgesloten watergang met dikke sliblaag. Binnen het plangebied ontbreekt oppervlaktewater waardoor de aanwezigheid van streng beschermde vissoorten kan worden uitgesloten. De aanwezige greppel lag ten tijde van het bezoek daarnaast volledig droog en beschikt niet over een laag modder, maar bestond enkel uit struweel.

4.2.8 Vlinders en libellen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied de streng beschermde vlinders grote vos en bruine eikenpage voor. Waarnemingen liggen op 1,3 km afstand in het natuurgebied De Heiberg ten zuiden en in de Heemtuinen van Rucphen ten noordoosten van het plangebied.

Beschermde soorten vlinders en libellen stellen specifieke eisen aan het habitat waaronder de aanwezigheid van waardplanten en komen doorgaans alleen voor in natuurterreinen, zoals (duin)graslanden, vochtige, zonnige of open bossen, heideterrein en hogere zandgronden. Het plangebied bestaat voornamelijk uit akkerland met een aantal kleine percelen intensief beheerd grasland en beschikt niet over geschikt habitat waar beschermde vlindersoorten voornamelijk gebruik van maken. De aanwezigheid van beschermde vlinders en/of libellen kan hierdoor worden uitgesloten.

4.2.9 Overige soorten

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde overige soorten insecten, slakken en weekdieren voor. Beschermde overige soorten zijn gebonden aan specifieke landschapskenmerken. Zo zijn een groot aantal aan watergebonden (o.a. platte schijfhoren en Europese rivierkreeft). Andere op het land wonende soorten leven enkel onder schors van specifieke bomen. Naast zeer specifieke landschapskenmerken is de verspreiding van beschermde overige soorten zeer lokaal en beperkt zich met name in Zuid-Nederland (o.a. vermiljoenkever). Gezien het ontbreken van geschikt habitat en het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het plangebied, worden beschermde insecten, slakken en weekdieren niet binnen het plangebied verwacht.

4.3 Gebiedsbescherming

4.3.1 Natura 2000-gebieden

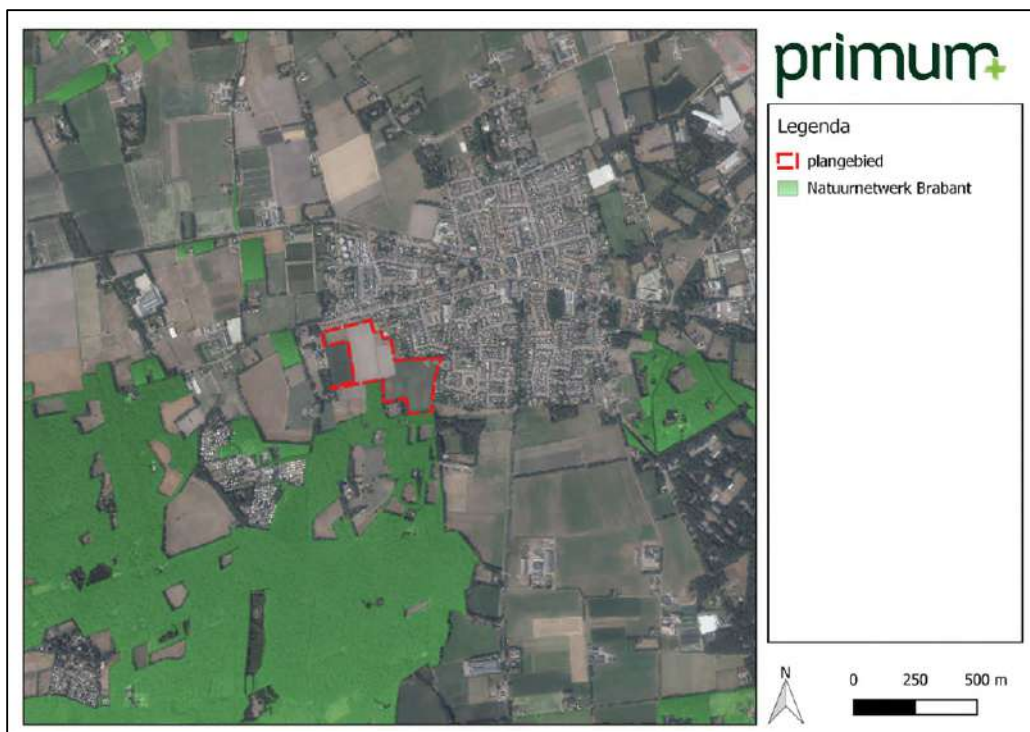
Het plangebied maakt geen deel uit of ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van de Wet natuurbescherming. De meest nabijgelegen beschermde natuurgebieden liggen op ongeveer 13 en 17 km ten westen en oosten van het plangebied. Het betreft de Natura 2000-gebieden Brabantse Wal en Ulvenhoutse Bos.

4.3.2 Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied maakt geen deel uit of ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). De meest nabijgelegen beschermde natuurgebieden liggen direct ten zuiden van het plangebied. Het betreft het natuurbeheertype N16.04 Vochtig bos met

productie. Onderstaande afbeelding geeft de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde natuurgebieden weer.

Afbeelding 4.1: Ligging plangebied Hofstede ten opzichte van het de NNB (groen). Natura 2000-gebieden liggen op een afstand vanaf 13 kilometer van het plangebied waardoor deze niet op de kaart getoond kunnen worden.

4.4 Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de 'bebouwde kom Boswet' van de gemeente Rucphen waardoor eventueel aanwezige bomen deel uitmaken van beschermde houtopstand.

5 Toetsing Wet Natuurbescherming

In dit hoofdstuk wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de quickscan (hoofdstuk 4) getoetst aan de ingrepen die gepland zijn (hoofdstuk 3). Uit dit hoofdstuk volgt de conclusie of er al dan niet vervolgstappen nodig zijn. Denk daarbij aan een nader onderzoek om de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen, een voortoets om effecten op beschermde natuurgebieden te onderzoeken of het aanvragen van een ontheffing / vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.1 Soortbescherming

5.1.1 *Vleermuizen*

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

In het bos rondom het plangebied en de woningen ten noorden en oosten van het plangebied kunnen verblijfplaatsen van soorten vleermuizen aanwezig zijn. Door tijdens de uitvoering en in de eindsituatie het aanlichten van deze zone te voorkomen, is verstoring van een eventuele verblijfsfunctie niet aan de orde.

Foerageergebied

De geplande herinrichting van het terrein leidt mogelijk tot een lichte afname in beschikbaar foerageergebied. Het nabijgelegen buitengebied van Rucphen, met een grote dichtheid aan kleinschalig landschap in de vorm van bosranden, boomlanen en open bos, vormt geschikt en uitgestrekt foerageergebied voor vleermuizen. Het buitengebied kan daarmee als alternatief foerageergebied dienen tijdens de bouwphase van het project. Tevens is hiermee voldoende alternatief in de definitieve situatie. Bij tijdelijke of permanente verstoring van het huidige foerageergebied is voldoende alternatief in de directe omgeving aanwezig. Om die reden worden (indirecte) negatieve effecten op (in de omgeving gelegen) vaste rust- en verblijfplaatsen niet verwacht. Verstoring van essentieel foerageergebied wordt daarmee uitgesloten.

Vliegroute

Binnen het onderzoeksgebied staan geen bomen die gebruikt kunnen worden als vliegroute door vleermuizen. Ten westen van het plangebied, bij het Pierenbosje, worden wel bomen gekapt. Deze vallen echter niet binnen de scope van deze quickscan. De gemeente Rucphen heeft dit onderzoek uitbesteed aan een andere partij. Tot die tijd is het wel van belang om alle omringende bosranden tijdens de werkzaamheden en in de uiteindelijke situatie niet aan te lichten.

5.1.2 *Grondgebonden zoogdieren*

In de bossen rondom het plangebied zijn sporen van eekhoorn aangetroffen en is geschikt leefgebied voor boommarter aanwezig. Het plangebied zelf is niet geschikt voor deze soorten omdat het een grote open vlakte is met weinig begroeiing.

Tijdens de bouwphase kunnen de werkzaamheden echter (tijdelijk) verstorend werken op mogelijk aanwezige eekhoorns en boommarters in de bossen rondom het plangebied. Echter wordt niet verwacht dat dit significante effecten zal hebben op eekhoorn en boommarter.

De aanwezigheid van holtes zijn in jonge denopstanden lager dan in bossen bestaande uit voornamelijk loofbomen. Boommarters maken voornamelijk gebruik van holtes als voortplantingsplaats. Door de combinatie van factoren, wordt de kans dat boomarter in de directe omgeving rondom het plangebied aanwezig is zeer klein geacht. Impact van het bouwrijp maken van het plangebied zal dan ook geen versturende effecten hebben op deze soorten. Nadere toetsing voor deze soorten is dan ook niet noodzakelijk.

Kleine marterachtigen

De aanwezigheid van bunzing, hermelijn en wezel zijn binnen het plangebied niet uit te sluiten. Mogelijk maken deze soorten gedurende het groeiseizoen gebruik van de bosranden aan de randen van het plangebied en van de greppels met dekkingbiedende vegetatie die door het plangebied lopen. Door de aanwezigheid van vegetatie is niet uit te sluiten dat een rustplaats en/of voortplantingsplaats van kleine marterachtigen binnen het plangebied aanwezig is. Een aanvullend onderzoek naar bunzing, hermelijn en wezel is noodzakelijk om de impact van de ingreep volledig in beeld te brengen.

5.1.3 Broedvogels

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Overige soorten met een jaarrond bescherm nest

Het is mogelijk dat dieper in de bospercelen nesten aanwezig zijn van vogels met een jaarrond beschermd nest. De bosranden zijn tijdens het veldbezoek volledig gecontroleerd, hierbij zijn geen holtes of nesten aangetroffen. Door het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen is het niet te verwachten dat het bouwrijp maken van het terrein invloed zal hebben op deze mogelijk aanwezige nesten.

Niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5 en overige soorten)

Door de aanwezigheid van bosschages in het noordwesten en oosten van het plangebied zijn er broedmogelijkheden voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd en niet valt onder beschermingscategorie 5, zoals kwartels. Voor deze soorten geldt, evenals voor alle andere soorten, dat werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring. Geadviseerd wordt de werkzaamheden uit te voeren of te starten buiten het broedseizoen. Hiervoor wordt geen standaardperiode gehanteerd; ongeacht het seizoen mogen nesten van vogels die actief in gebruik zijn, niet worden aangetast of verstoord. Het broedseizoen loopt van globaal medio maart – augustus, maar is afhankelijk van de betreffende soort en buitentemperatuur. Voor advies over de periode van het broedseizoen kan desgewenst een deskundige (ecoloog) worden geraadpleegd.

5.2 Gebiedsbescherming

5.2.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op 13 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Gezien de afstand en de aard van de ingrepen is er geen sprake van directe aantasting, zoals effecten door geluid of optische verstoring van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Indirecte effecten door stikstofemissie zijn mogelijk wel aan de orde.

Gezien recente uitspraken door de Raad van State is per 29 mei 2019 de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) komen te vervallen. Alle projecten, plannen of ingrepen die zorgen voor een stikstofdepositie in kwetsbare Natura 2000-gebieden geldt dat een vergunning noodzakelijk

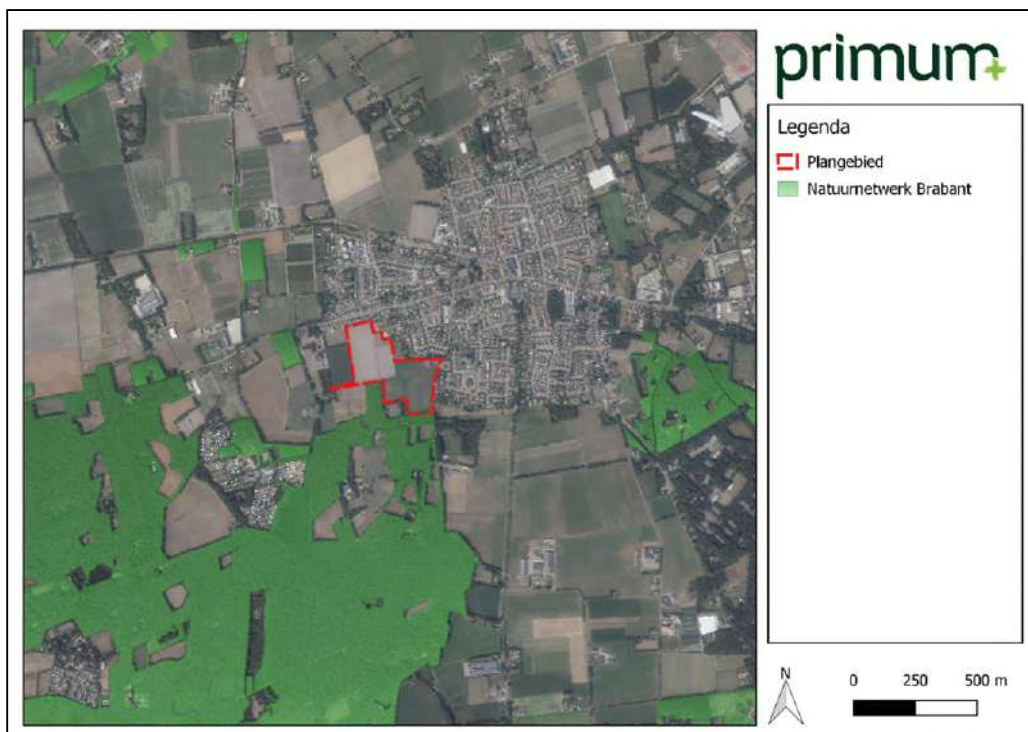

is. Om aantoonbaar te maken of er wel of geen sprake is van stikstofdepositie in kwetsbare Natura 2000-gebieden kan een calculatie gemaakt worden, bijvoorbeeld met AERIUS. Voor dit project is de inschatting dat de inzet van zwaar verkeer, realisatiefase met zwaar materieel en toename in emissie tijdens de gebruiksfase, het nodig is om een calculatie te maken. Wanneer blijkt dat er geen negatieve effecten zijn op het kwetsbare Natura 2000-gebied Brabantse Wal is aanvullende toetsing of een vergunning niet aan de orde. Wanneer (significant) negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden, dient een passende beoordeling uitgevoerd te worden.

5.2.2 *Natuurnetwerk Brabant*

Natuurnetwerken (NNN) in Noord-Brabant behoren tot het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het plangebied is geen onderdeel van het NNB. Het direct aan de zuidzijde van het plangebied grenzende perceel is wel onderdeel van het NNB.

Het plangebied maakt zelf geen deel uit van het NNB, waardoor ruimtebeslag en directe aantasting van NNB op voorhand is uitgesloten. In de provincie Noord-Brabant is externe werking van het NNB van toepassing. Dit houdt in dat werkzaamheden die indirect effect kunnen hebben op het NNB dienen te worden getoetst, middels het 'nee, tenzij' principe. Doordat de huidige functie van het perceel veranderd van een agrarisch gebied naar woningbouw is het mogelijk dat indirecte effecten optreden op het ten zuiden gelegen NNB. Het doorlopen van een Nee, tenzij-toets is noodzakelijk.

Afbeelding 5.1: NNB gelegen ten zuiden van het plangebied in groen.

5.3 Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ van de gemeente Rucphen waardoor de aanwezige bomen mogelijk deel uitmaken van beschermde houtopstand. Beschermde houtopstanden betreffen:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen, maar die niet op erven of in tuinen staan, en;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat, uitgezonderd populieren en wilgen.

De houtopstand binnen het plangebied betreffen bomen die onderdeel uitmaken van bomen in een rijbeplanting en valt daarmee onder beschermde houtopstand. Meldings- en/of ontheffingsplicht kan aan de orde zijn.

5.4 Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht dienen, naast de eventuele maatregelen naar aanleiding van het nader onderzoek naar vleermuizen en kleine marterachtigen, de volgende maatregelen te worden uitgevoerd ten aanzien van algemeen voorkomende soorten;

- Verwijderen beplanting (starten) buiten het broedseizoen (zijnde medio maart t/m augustus).
- Grondverzet dient rustig en in één richting op te gebeuren om mogelijk aanwezige dieren de kans te geven te ontsnappen.

Bij een complex aan maatregelen, waaronder eventuele maatregelen naar aanleiding van het nader onderzoek of een eventuele ontheffing soortbescherming, dienen deze te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.

6 Samenvatting

In opdracht van Aannemersbedrijf Van Agtmaal bv, heeft de Primum een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de herinrichting van een terrein gelegen tussen de Kerkstraat en Pierestraat te Rucphen (gemeente Rucphen, provincie Noord-Brabant). Het beoogde plan betreft het realiseren van ca. 127 wooneenheden. In het kader van de herinrichting wordt het terrein bouwrijp gemaakt en wordt beplanting in het noordoosten verwijderd. De overige bomen langs de randen van het plangebied worden behouden. Inrichting van het Pierebosje en de paardenweide ten westen wordt door de gemeente Rucphen uitbesteed en valt hiermee buiten de scope van deze quickscan.

Om vast te stellen of met de ontwikkeling leefgebieden van beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland) worden aangetast, is als eerste stap een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Onderstaand zijn de resultaten van de quickscan samengevat.

6.1 Soortbescherming

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de quickscan opgenomen met de te verwachten effecten, te treffen maatregelen en te nemen vervolgstappen.

Soort(groep)	Waargenomen / te verwachten soorten	Functie	Verstoring	Verbodsbepaling Wnb
Vaatplanten	geen	-	-	-
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	verblijfplaats	nee	uitstraling verlichting naar omgeving (incl. bosranden) in tijdelijke en definitieve situatie voorkomen
	diverse soorten	foerageergebied	nee	
	diverse soorten	vliegroute	mogelijk	
Grondgebonden zoogdieren	bunzing, hermelijn en wezel	leefgebied	mogelijk	aanvullend onderzoek*
Broedvogels	categorie 1 t/m 4	-	-	-
	categorie 5	nestlocatie in bospercelen	mogelijk	kapwerkzaamheden (starten) buiten broedseizoen (15 maart tot 1 augustus)
	overige soorten: houtduif ed.	nestlocatie	mogelijk	
Amfibieën	geen	-	-	Voorkom vestiging rugstreeppad door het voorkomen van (tijdelijke) plassen water op het bouwterrein
Reptielen	geen	-	-	zorgplicht
Vissen	geen	-	-	-
Vlinders en libellen	geen	-	-	-
Overige soorten	geen	-	-	-

Tabel 6.1 Samenvatting quickscan flora en fauna project Hofstede te Rucphen.

* Vervolgstappen

Naar aanleiding van deze quickscan flora en fauna is gebleken dat vervolgstappen voor verschillende soorten aan de orde zijn. Voor de soort(groep) kleine marterachtigen dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats en functioneel leefgebied te garanderen. Deze maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan en door middel van een ontheffingsaanvraag ter beoordeling bij het bevoegd gezag te worden voorgelegd.

Zorgplicht

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In het kader van de zorgplicht dienen, naast de eventuele maatregelen naar aanleiding van het nader onderzoek naar vleermuizen en kleine marterachtigen, ten behoeve van onderhavig project, de volgende maatregelen te worden uitgevoerd;

- Verwijderen beplanting (starten) buiten het broedseizoen (zijnde medio maart t/m augustus).
- Grondverzet dient rustig en in één richting op te gebeuren om mogelijk aanwezige dieren de kans te geven te ontsnappen.

6.2 Gebiedsbescherming

In het kader van gebiedsbescherming is gekeken of de toekomstige ontwikkelingen leiden tot negatieve effecten op natuurgebieden beschermd middels de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Brabant (NNB).

Beschermd gebied	Gebied	Afstand tot plangebied	Mogelijk effect	Maatregelen/ vervolgstappen
Natura 2000-gebied	Brabantse Wal	13 km	Stikstofdepositie	AERIUS-calculatie*
	Ulvenhoutse Bos	17 km	Stikstofdepositie	
NNB	-	0 km	Externe werking	Nee-tenzij toets*

Tabel 6.2 Samenvatting quickscan flora en fauna plangebied Hofstede te Rucphen.

* Vervolgstappen

Op basis van de voorgenomen activiteiten zijn effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied het Brabantse Wal en Ulvenhoutse bossen op voorhand niet uit te sluiten. Een nadere toetsing dient inzichtelijk te maken of er sprake is van een (significant) effect op instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende gebied. Hiervoor dient een AERIUS-calculatie te worden uitgevoerd.

Op basis van de voorgenomen activiteit is een effect op de kernkwaliteiten van het dichtbijgelegen NNB op voorhand niet uit te sluiten. Een Nee-tenzij toets dient dit inzichtelijke te maken.

6.3 Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de 'bebouwde kom Boswet' waardoor de aanwezige bomen mogelijk deel uitmaken van beschermde houtopstand. De houtopstand binnen het plangebied betreffen bomen die onderdeel zijn van een rijbeplanting van meer dan 20 bomen en valt daarmee onder beschermde houtopstand. Meldings- en/of ontheffingsplicht kan aan de orde zijn.

Bijlage 1 Bronnen

Literatuurlijst

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

BTL. 2012. *Flora- en faunaonderzoek Rucphen-Zuid. BTL Advies BV, Oisterwijk. Projectnummer 222097*

BTL. 2016. *Flora en faunaonderzoek Hofstede Rucphen. BTL Advies BV, Oisterwijk. Projectnummer 226075*

Websites bezocht op 23 april 2020

ndff-ecogrid.nl
www.ravon.nl
www.soortenbank.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
www.anemoon.org

Bijlage 2 Vrijstellingslijst per Provincie

Nederlandse naam beschermde soorten	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland
Versie: januari 2020.												
Zoogdieren												
Aardmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bosmuis*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bunzing	X	X	X		X	X				X	X	X
Dwergmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dwergspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egel	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
Eekhoorn						1						
Gewone bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Haas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hermelijn	X	X	X		X	X				X		X
Huisspitsmuis*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Konijn	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Molmuis						X						
Ondergrondse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Ree	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rosse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Steenmarter			X			2						
Tweekleurige bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Veldmuis*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vos	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Wezel	X	X	X		X	X				X		X
Wild zwijn							X					
Woelrat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Amfibieën												
Bruine kikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone pad	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kleine watersalamander	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Meerkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Middelste groene- /bastaardkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reptielen												
Hazelworm						3						
Levendbarende hagedis						4						

Legenda:

X = algemene vrijstelling binnen de desbetreffende provincie.

* = Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

1 = Vrijstelling geldt in periode maar-april en juli t/m november

2 = Vrijstelling geldt in periode 15 augustus tot en met februari

3 = Vrijstelling geldt in periode juli, augustus en september

4 = Vrijstelling geldt in periode 15 augustus tot en met 15 oktober

